

Hoe ontwerp je het curriculum zo dat het zorgt voor een krachtig leerproces? Dylan Wiliam formuleerde 7 principes die het curriculum vormen. Met onze curriculumscan ga je als team met die principes aan de slag om inzicht te krijgen op jullie huidige curriculum en zo plannen te maken voor het gewenste curriculum. Beantwoord stellingen en ga hierover in gesprek met collega's. De curriculumscan is zowel op papier als digitaal te gebruiken!

In gesprek over het curriculum

Goed onderwijs vraagt om een krachtig curriculum: een curriculum dat helpt om leerlingen en studenten te komen tot diep leren. Dit ontstaat door als team op basis van een gedegen aanpak, [bewuste ontwerpkeuzes te maken](#): leren door ontwerp. Dit bereik je door samen aan de slag te gaan met de leerdoelen (leeruitkomsten), toetsen en leeractiviteiten. Aan de basis van het (her)ontwerpen van het curriculum ligt het inzichtelijk maken van het huidige curriculum – of dit nu is voor een vak als geschiedenis of een hele mbo of hbo opleiding: waar staan we nu? En waar willen we naartoe? En wat vraagt dat dan? Iets wat kan helpen dit gesprek te verscherpen zijn de 7 principes van een krachtig curriculum.

7 principes voor een krachtig curriculum

Dylan Wiliam formuleerde [7 principes voor een krachtig curriculum](#) (2013): gebalanceerd, samenhangend, passend, verticaal geïntegreerd, krachtig, gefocust en relevant. Dit zijn niet zozeer bouwstenen, maar knoppen waar je aan kunt draaien: ze zijn het gevolg van keuzes en daarbij kunnen principes elkaar ook tegenspreken. Zo kan meer flexibiliteit in het curriculum er voor zorgen dat het erg passend, maar minder samenhangend is. De principes zijn een prettige kapstok om het gesprek te voeren over het curriculum.

Een korte uitleg van de 7 principes

De Curriculumscan

De Curriculumscan bestaat uit 21 stellingen (3 per principe) die je beantwoordt op basis van jullie gezamenlijke reflectie op het huidige curriculum. Op basis van jullie antwoorden vormt zich een diagram waardoor inzichtelijk wordt waar jullie op dit moment vinden dat jullie staan ten aanzien van de verschillende principes. Op basis van die uitslag kunnen jullie met elkaar in gesprek over de huidige en gewenste situatie. Naast dit praktische inzicht zorgt de curriculumscan er bovenal voor dat je als team inhoudelijke in gesprek gaat over jullie visie op onderwijs en leren!

Invullen als team

Met het team aan de slag met de Curriculumscan? Print en knip deze en geef één scan per groep van 4 – 6 personen, die zij na het invullen bijvoorbeeld kunnen toelichten. Werk je digitaal? Laat dezelfde groepen deze digitaal invullen en bijvoorbeeld een screenshot van hun uitslag delen via een [Padlet](#), zodat je daar alle uitslagen verzameld en kan bekijken.

Handige vragen om aan groepen te stellen zijn bijvoorbeeld:

- Wat vinden jullie van jullie uitslag?
- Bij welk principe hebben jullie het langste stilgestaan en waarom?
- Wat zouden jullie wenselijk vinden om meer op in te zetten?

Aan de slag

De curriculumscan is beschikbaar op papier download of digitaal, waarbij je automatisch de uitslag krijgt en deze eventueel kunt opslaan. Open de scan hieronder.

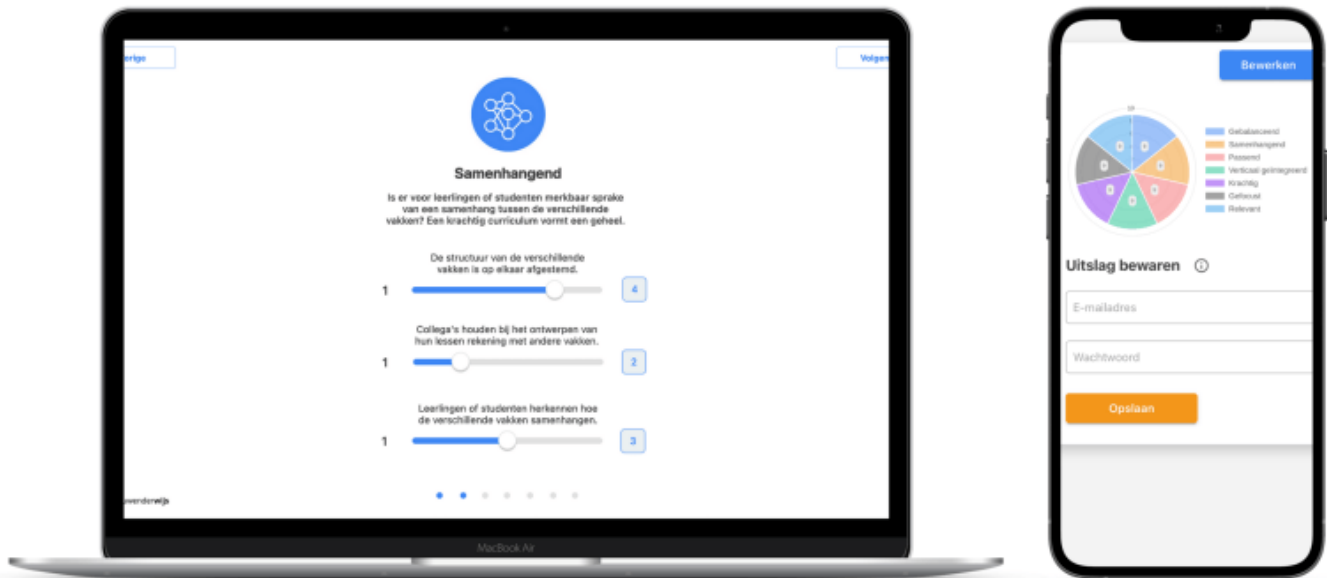
Op papier

 <p>GEBALANCEERD</p> <p>Is er naast inhoudelijke kennis, ook aandacht voor persoonsvorming en socialisatie? Een krachtig curriculum is gaat verder dan enkel vakken.</p> <p>Alle leerresultaten (eindtermen, kwalificaties, competenties) komen evenredig aan bod.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er wordt evenredig veel tijd bestaat aan kennis, persoonsvorming en socialisatie.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er is relevante aandacht voor aspecten als moraliteit, creativiteit, emotie en spiritualiteit.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	 <p>SAMENHANGEND</p> <p>Is er voor leerlingen of studenten merkbaar sprake van een samenhang tussen de verschillende vakken? Een krachtig curriculum vormt een geheel.</p> <p>De inhoud van de verschillende vakken is op elkaar afgestemd.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>De structuur van de verschillende vakken is op elkaar afgestemd.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Leerlingen of studenten herkennen hoe de verschillende vakken samenhangen.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	 <p>PASSEND</p> <p>Sluit de inhoud aan bij leeftijd of kennis, oftewel waar leerlingen of studenten staan in hun ontwikkeling? Een krachtig curriculum is passend.</p> <p>De benodigde voorkennis voor een vak komt eerder in het curriculum aan bod.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er is ruimte om keuzes te maken op basis van voorkennis of manier van leren.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>De inhoud van de leerstof sluit aan bij de leeftijd van de leerlingen of studenten.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	 <p>VERTICAAL GEÏNTEGREERD</p> <p>Volgen de verschillende vakken elkaar op, waarbij voortgebouwd wordt op eerder opgedane kennis? Een krachtig curriculum is stapsgewijs opgebouwd.</p> <p>Dezelfde leerstof komt verdeeld over meerdere periodes of jaren meerdere malen aan bod.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Het curriculum is concentrisch: dezelfde leerstof wordt steeds dieper behandeld.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Leerlingen of studenten herkennen dat er een opbouw zit in het curriculum.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>
 <p>KRACHTIG</p> <p>Leren leerlingen en studenten behalve kennis ook een vakgerelateerde denkwijze aan? Een krachtig curriculum leert ook disciplinair denken aan.</p> <p>Er wordt aandacht besteed aan zaken als oorzaak en gevolg en standplaatsgebondenheid.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Het leren vindt plaats buiten het schoolgebouw.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van relevante, levensechte situaties of casussen.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	 <p>GEFOCUST</p> <p>Is er bewust een keuze gemaakt in de onderwerpen waar leerlingen mee bezig zijn? Een krachtig curriculum is niet te vol en biedt leerruimte.</p> <p>Er is in het curriculum voldoende leerruimte: ruimte voor herhaling en feedback.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Het curriculum is opgebouwd op basis van heldere leerdoelen of leernormen.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er is bewust gekozen voor wat wel én niet wordt behandeld in het curriculum.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	 <p>RELEVANT</p> <p>Wordt er bewust een koppeling gemaakt met de leefwereld van de leerlingen? Een krachtig curriculum laat leerlingen de relevantie inzien.</p> <p>De leerstof wordt waar mogelijk gekoppeld aan de leefwereld van leerlingen of studenten.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er is ruimte om keuzes te maken op basis van interesse.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p> <p>Er wordt duidelijk gemaakt wat het nut is van de leerstof.</p> <p>1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5</p>	

Print het werkblad, knip de kaartjes uit en ga aan de slag.

[Download \(A3\)](#)

Digitaal

Beantwoord de stellingen en krijg automatisch de uitslag.

[Open digitaal](#)